

Αναζήτηση...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

14.105 ΑΡΘΡΑ

✓ 70ο ΤΕΥΧΟΣ

✓ 69ο ΤΕΥΧΟΣ

✓ 68ο ΤΕΥΧΟΣ

✓ 67ο ΤΕΥΧΟΣ

✓ 66ο ΤΕΥΧΟΣ

✓ 65ο ΤΕΥΧΟΣ

✓ 64ο ΤΕΥΧΟΣ

✓ 63ο ΤΕΥΧΟΣ

✓ 62ο ΤΕΥΧΟΣ

✓ 61ο ΤΕΥΧΟΣ

✓ 60ο ΤΕΥΧΟΣ

✓ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΑ ΤΕΥΧΗ

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

Ένα ποίημα:
“Προσκλητήριο ηρώων”

Της Ελένης Μανιωράκη // * ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΟ ΗΡΩΩΝ Εγερθείτε απ' τους τάφους σας Σαλαμίνοσ γενναίοι, Λεωνίδα, Αλέξανδρε, Πλαταιών ημιθέοι, απ' τον τύμβο περάσατε του Μαραθώνα και ξυπνήσατε τούς Έλληνες του 5ου αιώνα. Απ' τ' Ολύμπου τις κρύπτες τούς Θεούς ξεσηκώσατε του

Περισσότερα

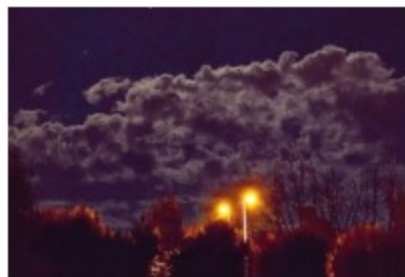
Τα κλειστά στόματα και η ενδοοικογενειακή βία

Γράφει ο Δημήτρης Αλεξίου // «Γλώσσα από μάρμαρο» της Ιφιγένειας Θεοδώρου, Εκδ. Διάπλαση Τον Ιούνιο του 2012 είμασθε μαζεμένοι λίγοι φίλοι στη Σκύρο και οργανώνουμε το 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Bookcrossing . Στη συνάντηση αυτή αποφασίζουμε τι θέμα θα

Περισσότερα

Στη δίνη του καθημερινού

Γράφει η Χρύσα Φάντη // Χρίστος Κυθρεώτης «Εκεί που ζούμε» Μυθιστόρημα, Εκδόσεις Πατάκη, 2019, σελ. 440 Ο Χρίστος Κυθρεώτης, μετά τη συλλογή διηγημάτων που του χάρισε πολλές διακρίσεις και ένα κρατικό βραβείο (Μια Χαρά, Πατάκη, 2014), επανέρχεται με

Περισσότερα

Μια ουδέτερη ματιά για τον Μητροπολίτη Γεννάδιο

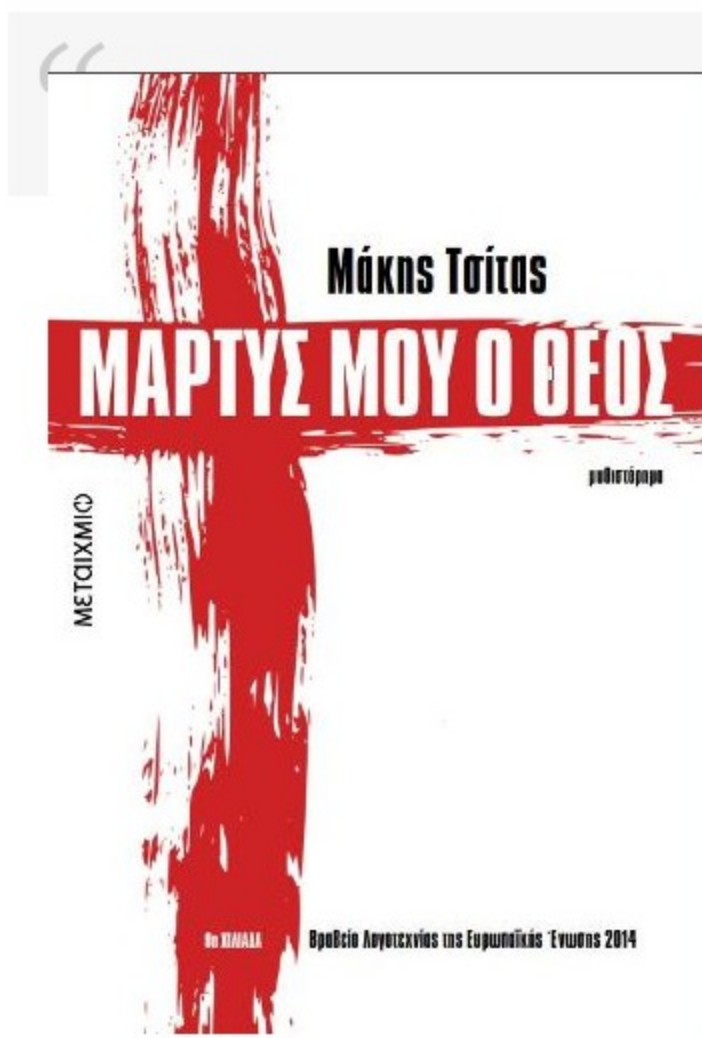

Γράφει ο Μίνως – Αθανάσιος Καρυωτάκης // «Παρακολουθώντας τα τραίνα της Τελικής Λύσης – Οι Εβραίοι της Θεσσαλονίκης και ο Μητροπολίτης Γεννάδιος Αλεξιάδης» του Σπύριδου Τσοζά, Εκδ.

Home / Βιβλιοκριτικές / Μια χειμαρρώδης σύνοψη ζωής

Μια χειμαρρώδης σύνοψη ζωής

Γράφει η Διώνη Δημητριάδου //

Μάκης Τσίτας: «Μάρτυς μου ο Θεός» μυθιστόρημα, εκδόσεις Μεταίχιμο

Αναμνήσεις μιας δυστυχισμένης ζωής. Έτσι θα ονόμαζε ο Χρυσοβαλάντης, ο ήρωας του μυθιστορήματος του Μάκη Τσίτα, την αυτοβιογραφία του, αν ποτέ αποφάσιζε να μοιραστεί τη ζωή του με τους άλλους. Δυστυχισμένη ζωή, αφού πρώτα σκέφτηκε τον χαρακτηρισμό κακόγουστη ζωή ή ξεδιάντροπη ζωή. Και μάλλον ταιριάζουν και οι τρεις σαν μια σύνοψη του βίου του, όπως προχωράει η συνειδητοποίηση του ήρωα, αρχής γενομένης από την ξεδιάντροπη, μετά κακόγουστη, και σε τελικό απολογισμό δυστυχισμένη.

Ο υποφαινόμενος είναι «κλάψε με, μάνα, κλάψε με». Η ζωή μου απλωμένη πάνω σ' ένα απέραντο χωράφι γεμάτο κόκκινες καυτερές πιπεριές. Όταν πέφτω (πάντα με τα μούτρα), ζεματίζομαι. Αυτή είναι η ζωή μου. Μονίμως προσγειώνομαι μέσα στις παγίδες, μέσα σε εκτάσεις με αγκάθια και σουκνίδες, και ξεχνάω ότι είμαι ξυπόλυτος. Πάντα ξεχνάω να φορέσω παπούτσια. Ούτε καν παντόφλες, ενώ ξέρω εκ των προτέρων πού πηγαίνω.

Δυστυχώς αυτός είμαι. (σελ.14)

Ένα μυθιστόρημα με τον ήρωα σε εξουθενωτικό για τον ίδιο, ωστόσο απολαυστικό στην ανάγνωση μονόλογο, ένα χείμαρρο λέξεων και σκέψεων χωρίς προσοχή στη γραμμική ακολουθία του χρόνου. Ένα μυθιστόρημα οφείλει να ανταποκρίνεται σε δύο τουλάχιστον προϋποθέσεις: αφενός να επεκτείνει την πλοκή του σε πλάτος αλλά και σε βάθος και αφετέρου να αναλύει τους βασικούς χαρακτήρες, δίνοντας μέσω της εμπλοκής τους σε καταστάσεις συχνά περιπετειώδεις (εδώ με την αριστοτελική έννοια του 'περιπίπτω') ολοκάθαρη την εικόνα του κόσμου τους. Εδώ ένα ξέσπασμα συνειρμικό συνιστά μια διαφορετική εκδοχή του μυθιστορήματος. Με πλοκή που προκύπτει μέσω των εικόνων, που υπαινικτικά ξεπηδούν από τις ψυχικές διακυμάνσεις του ήρωα και συνθέτουν το πολύπλοκο παζλ της περιπέτειας της ζωής του. Ένα μυθιστόρημα με μια διαφορετική θεώρηση της μυθοπλασίας προτείνει εδώ ο Μάκης Τσίτας. Τα γεγονότα θα συναρμολογηθούν μέσω της ρέουσας σκέψης του ήρωα, και μόνον έτσι θεωρούμενα στο σύνολό τους θα συναποτελέσουν την ιστορία. Εδώ, άλλωστε, η οπτική γωνία ανήκει αποκλειστικά στον ήρωα, αφού ο συγγραφέας παραχωρεί τη φωνή του παρατηρητή στον συμπαθή, ταλαίπωρο Χρυσοβαλάντη. Αυτό με το δίκιο του να τον πνίγει με την αρωγή της μαρτυρίας του Θεού (μάρτυς μου ο Θεός) θα μας καθοδηγήσει στα παθήματά του. Με την αφέλεια του ανθρώπου που αντιλαμβάνεται οπωσδήποτε τα σφάλματά του: *Αλλά τώρα έχω μετανιώσει για όλα. Οικτρά, θα πει.*

Ποια είναι εν ολίγοις η κατάσταση της ζωής του; Εγκλωβισμένος εκών άκων σε μια οικογένεια οπωσδήποτε προβληματική (με άλλοθι αυτής της δυσλειτουργίας εν μέρει τον ίδιο τον ήρωα), μεγαλώνει εν μέσω ηθικών παρααινέσεων (που αποδεικνύονται, πέρα από υποκριτικές, πολύ βαριές για τις αντοχές του) από γονείς και αδελφές, κουβαλώντας το προσωπικό φορτίο της ασθετικής του κράσης αλλά και του υπέρβαρου σαρκίους του. Ταυτόχρονα, βαθύτατα ενοχικός, χρεώνεται όλων τα προβλήματα προσπαθώντας να επινοήσει λύσεις γι' αυτά αλλά και για τα σημαντικότερα προσωπικά του. Πρώτα για την επιβίωσή του μέσω της εργασίας –είναι λιθογράφος σε μια εποχή αυτοματοποίησης και μηχανοποίησης των εκδόσεων– η οποία καταλήγει ιδιαιτέρως επισφαλής λόγω απανωτών απολύσεων αλλά και για τη σχέση του με τις γυναίκες, που συνιστά το μείζον γι' αυτόν πρόβλημα. Η επιλογή των συντρόφων του άστοχη αλλά και ατελής η σχέση που επιδιώκει μαζί τους. Όπως εισπράττει τη μειωτική ισοπέδωση από τους εργοδότες, έτσι βιώνει την πλήρη εκμετάλλευση από την πλευρά των γυναικών, αδυνατώντας τις περισσότερες φορές να κατανοήσει την αληθινή διάσταση των πραγμάτων αλλά και την ευθύνη του στο πρόβλημα αυτό.

Το γυναικείο κομπλιμάν μπορεί να στείλει τον άντρα στο φεγγάρι. Ή στον Παράδεισο. Γι' αυτό κι εγώ κυνηγούσα κατά καιρούς τις ωραίες κοπέλες, με την ιδέα ότι θα με βοηθήσουν ψυχολογικά να αδυνατίσω. Πράγμα που δεν έκανε καμία. Διάλεγα όμορφες, γιατί πίστευα ότι θα γίνω κι εγώ όμορφος [...] Τέτοιο ρίσκο, την έχω πατήσει. (σελ.200)

Μόνη του εκτόνωση τα στιχάκια που φτιάχνει –κατά την κρίση του έξοχα– που μας προσφέρουν το αναγκαίο μειδίαμα κατά την ανάγνωση.

Δες Πατσαβουρόπιτα, Ευμορφία και Ζωή,

Γιώτα, Σοφία, Ντίνο και Σωτήρη

και άνεργος εγώ, χωρίς ψωμί,

χωρίς φαί, μ' άδειο ποτήρι.

Κανείς δε μου 'κανε εμέ ποτέ χατίρι. (σελ. 212)

Μάκης Τσίτας

Η γραφή του Μάκη Τσίτα θυμίζει εξέχουσες μορφές της λογοτεχνίας, που τάραξαν τα λιμνάζοντα ύδατα, ο καθένας στην εποχή του, και μας άφησαν παρακαταθήκη κλασικά πλέον έργα. Πρωτοπόρος, ο Κώστας Ταχτσής με το «Τρίτο στεφάνι», ο Παύλος Μάτεσις με τη «Μητέρα του σκύλου», ακόμα ο Γιώργος Χρονάς με τη «Γυναίκα της Πάτρας». Σε άλλο ιστορικό φόντο της ιστορίας τους ο καθένας, με ηρωίδες γυναικείες μορφές ενώ εδώ χαρτογραφείται μέσω των λέξεων η αντρική φιγούρα, αλλά με την ίδια διάθεση “να τα πουν”, να τα βγάλουν από μέσα τους, με τον παρόμοιο ρέοντα λόγο. Ο συγγραφέας εδώ ακολουθεί τα βήματά τους, την ίδια παράδοση. Αυτό και μόνον ίσως αρκεί για να κάνει το συγκεκριμένο έργο του άξιο ιδιαίτερης παρατήρησης και μνείας. Καθόλου τυχαίες, φυσικά, οι πολλές βραβεύσεις του.

Τελειώνοντας το μυθιστόρημα ο αναγνώστης θα αναρωτηθεί: είναι στ' αλήθεια ο Χρυσοβαλάντης υπεύθυνος για όσα κακορίζικα του συμβαίνουν ή μήπως το κοινωνικό σκηνικό, μέσα στο οποίο ζει, καθόρισε τη στάση του αλλά και την αντίδραση της μετρημένης οπωσδήποτε ευφυΐας του; Ο ίδιος πιστεύει ότι έχουν στηθεί παγίδες στη ζωή του, οπότε αυτός απλώς πέφτει μέσα, με την ευθύνη που του αναλογεί, του θύματος δηλαδή. Ο συγγραφέας κατάφερε ευφύως να μας παραπλανήσει αρκετά καθοδηγώντας σε πρώτο πλάνο τη σκέψη μας στα βήματα του ήρωα και στον λόγο-ποταμό που εκστομίζει, τη στιγμή που μια πάσχουσα κοινωνία αναμένει να στρέψουμε σ' αυτήν την προσοχή μας. Τον βλέπουμε τον “ασθενή” κοινωνικό ιστό να περιπλέκει τις κινήσεις του κεντρικού προσώπου αλλά δευτερευόντως και των υπολοίπων, χωρίς αυτά να μπορούν να κάνουν απολύτως τίποτε για να ξεφύγουν. Είναι το πρόσωπο θύμα των καταστάσεων ή φέρει και τη δική του ευθύνη χρησιμοποιώντας τον κοινωνικό περίγυρο και τις συνθήκες ως άλλοθι των επιλογών του και της αδράνειας που τον διακατέχει; Μια έξοχη αντιστροφή που φέρνει στο προσκήνιο το ενοχικό άτομο και αφήνει να νοηθεί πίσω από την ατυχία και την κακοδαμονία της ζωής του ο όντως ένοχος.

Ας δεχθούμε την ειλικρίνεια της φράσης *Μάρτυς γαρ μου εσίν ο Θεός* του Αποστόλου Παύλου, την οποία επικαλείται ο ήρωας προς εμάς που τον παρακολουθούμε, προκειμένου να πάρουμε μέρος στην αλήθεια των προθέσεών του αλλά και των δυνατοτήτων του.

Μοιραστείτε το άρθρο: [f](#) [t](#) [g+](#) Ετικέτες: 3, F, Βιβλιοκριτική, Διώνη Δημητριάδου, Ελληνική Λογοτεχνία

Μου αρέσει! Αρέσει σε 27 χιλ.

Follow @FractalArt_gr

Κράτα το

To Fractal στο [G+](#)

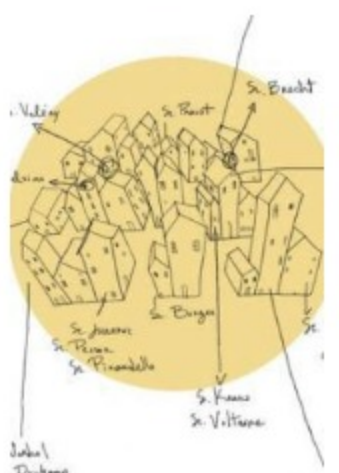
ΘΕΜΑΤΑ

Η ιδιότυπη συνάντηση δημιουργού και αναγνώστη: Σοφότερο σε κάνουν οι μη βεβαιότητες

Γράφει η Διώνη Δημητριάδου // «Εμένα μου λες» (ποιήματα 1997 – 2016) του Δημήτρη Φύσσα, από τις εκδόσεις ΑΩ [...].]Ημουν αριστερός σα νέος ευκατάστατος. Μα έφυγα απ' τα κόμματα χωρίς, φτωχότερος απ' ό,τι μπήκα: Σοφότερο σε κάνουν οι

Περισσότερα

Ο παίζων συγγραφέας, η λογοτεχνία ως «παιχνίδι»

Γράφει ο Διονύσης Μαρίνος // «Η γειτονιά: δέκα φανταστικοί κύριοι» του Γκονσάλο Μ. Ταβάρες, μτφ: Αθηνά Φυλλιά, Παναγιώτα Μαυρίδου, σελ. 608, Εκδ. Καστανιώτης. Λοιπόν, είχε ή δεν είχε δίκιο ο πολύς Ζοζέ Σαραμάγκου που όταν παρέδιδε στον Γκονσάλο

Περισσότερα

Ο μεγάλος Ισπανός τενόρος Χοσέ Καρέρας στην τελευταία του συναυλία για το ελληνικό κοινό

Ο μεγάλος Ισπανός τενόρος Jose Carreras στην τελευταία του μεγάλη θεαματική συναυλία, για το ελληνικό κοινό ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2019 ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ Ο.Α.Κ.Α. Ο σπουδαίος Καταλανός τενόρος της όπερας Jose Carreras, πρόκειται να αποθεώσει το ελληνικό

Περισσότερα

